

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoa soveltamalla annetut säädökset)

YHTEINEN TOIMINTA,

15 päivänä heinäkuuta 1996,

jonka neuvosto on hyväksynyt Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella, rasismiin ja muukalaisvihän vastaisesta toiminnasta

(96/443/YOS)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan 2 kohdan b alakohdan,

ottaa huomioon Espanjan kuningaskunnan aloitteen,

sekä katsoo, että

jäsenvaltiot pitävät yhteistä etua koskevana asiana päättää rasismiin ja muukalaisvihän vastaiseen toimintaan liittyvistä säännöistä erityisesti sopimuksen K.1 artiklan 7 kohdan mukaisesti,

Korfulla 24 ja 25 päivänä kesäkuuta 1994, Essenissä 9 ja 10 päivänä joulukuuta 1994, Cannesissa 26 ja 27 päivänä kesäkuuta 1995 sekä Madridissa 15 ja 16 päivänä joulukuuta 1995 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät rasismista ja muukalaisvihasta olisi otettava huomioon,

Korfun Eurooppa-neuvoston yhteydessä perustettu rasismia ja muukalaisvihaa käsittelevä neuvoo-antava komitea on antanut suosituksia,

jäsenvaltioissa viime vuosina toteutetuista toimista huolimatta rasismiin ja muukalaisvihaan liittyvät rikokset lisääntyvät edelleen, sekä

on huolestunut tietyissä rikoslainsäädännöissä olevista rasististen ja muukalaisvihamielisten käyttäytymismuotojen rangaistuksia koskevista eroavuuksista, jotka ovat esteitä kansainväliselle oikeudelliselle yhteistyölle,

tunnustaa, että kaikkien valtioiden kansainvälistä yhteistyötä, myös niiden, joita rasismi ja muukalaisviha eivät kansallisella tasolla kosketa, tarvitaan estämään näiden rikosten tekijöitä hyötymästä siitä, että rasistiset ja muukalaisvihamieliset toimet luokitellaan eri tavalla eri valtioissa, minkä vuoksi näiden rikosten tekijät liikkuvat valtiosta toiseen rikosoikeudenkäyntien tai rangaistusten täytäntöönpanon välttämiseksi ja voivat siten jatkaa toimintaansa rangaistuksetta,

korostaa, että ilmaisuvapaus merkitsee velvollisuuksia ja vastuuta, ja siihen kuuluu toisten oikeuksien kunnioittaminen, kuten 19 päivänä joulukuuta 1966 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 19 artiklassa määrätään,

on päättänyt yhteisen humanitaarisen perinteen mukaisesti taata erityisesti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi 4 päivänä marraskuuta 1950 tehdyn Euroopan yleissopimuksen 10 ja 11 artiklan noudattamisen, ja

toivoo jatkavansa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston mukaisesti vuonna 1994 aloitettua rasismiin ja muukalaisvihän torjuntaan liittyviä rikoksia koskevien seikkojen käsittelyä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN YHTEISEN TOIMINNAN:

I OSA

A. Rasismiin ja muukalaisvihän torjumiseksi kukin jäsenvaltio sitoutuu II osassa määrättyä menettelyä noudattaen huolehtimaan tehokkaasta oikeudellisesta yhteistyöstä seuraaviin käyttäytymismuotoihin perustuvien rikosten osalta sekä yhteistyön tavoitteiden niin vaatiessa toimimaan joko siten, että tällainen käyttäytyminen on rikoksena rangaistavaa, tai jos siihen ei päästä ja ennen kuin tarvittavat säännökset mahdollisesti annetaan, siten että tällaisen käyttäytymisen osalta poiketaan kaksoisrangaistavuuden periaatteesta:

- Julkinen yllytys syrjintään, väkivaltaan tai rotuvihaan ihonvärin, rodun, uskonnon tai kansallisen tai etnisen alkuperän mukaan määriteltyä ihmisryhmää tai tällaisen ryhmän jäsentä kohtaan.
- Ihmiskuntaa vastaan tehtyjen rikosten ja ihmisoikeuksien loukkaamisen julkinen puolustaminen rasistisin tai muukalaisvihamielisin tavoittein.

- c) Huhtikuun 8 päivänä 1945 tehdyn Lontoon sopimuksen liitteenä olevan kansainvälisen sotarikostuomioistuimen perussäännön 6 artiklassa määriteltyjen rikosten julkinen kieltäminen siltä osin kuin siihen kuuluu halveksivaa tai alentavaa käyttäytymistä ihonvärin, rodun, uskonnon tai kansallisen tai etnisen alkuperän mukaan määriteltyä ihmisryhmää kohtaan.
- d) Rasistisia tai muukalaisvihamielisiä ilmauksia sisältävien kirjoitusten, kuvien tai muun aineiston julkinen levittäminen ja jakaminen.
- e) Osallistuminen ryhmien, järjestöjen tai yhdistysten toimintaan, johon kuuluu syrjintää, väkivaltaa tai rotuun, etniseen taustaan tai uskontoon perustuvaa vihaa.
- B. Edellä A kohdassa määriteltyihin käyttäytymismuotoihin perustuvien rikosten tutkimusten ja/tai niitä koskevien syytteiden osalta kukin jäsenvaltio parantaa II osan mukaisesti oikeudellista yhteistyötä seuraavilla aloilla ja toteuttaa toimenpiteet, joilla saadaan aikaan seuraavaa:
- a) Julkiseen levitykseen tarkoitettujen rasistisia tai muukalaisvihamielisiä ilmauksia sisältävien kirjoitusten, kuvien tai muun aineiston haltuunotto ja takavarikointi, jos niitä tarjotaan yleisölle jonkin jäsenvaltion alueella.
- b) Sen seikan tunnustaminen, että A kohdassa mainittuja käyttäytymismuotoja ei saisi pitää sellaisina poliittisina rikoksina, joiden perusteella voidaan kieltäytyä myöntämästä oikeus hakea keskinäistä oikeusapua.
- c) Tiedon antaminen toiselle jäsenvaltiolle, jotta se voi lainsäädäntönsä mukaisesti nostaa syytteen tai aloittaa takavarikoinnin, silloin kun on käynyt ilmi, että rasistisia tai muukalaisvihamielisiä ilmauksia sisältäviä kirjoituksia, kuvia tai muuta aineistoa on varastoitu johonkin jäsenvaltioon niiden jossakin toisessa jäsenvaltiossa tapahtuvaa jakelua tai levittämistä varten.
- d) Edellä A kohdassa tarkoitettuihin käyttäytymismuotoihin perustuvien rikosten tutkimisen ja oikeudenkäyntien kannalta hyödyllisten tietojen keräämisestä ja vaihdosta vastaavien yhteyspisteiden perustaminen jäsenvaltioihin.
- C. Tätä yhteistä toimintaa ei voida miltään osin tulkita siten, että se vaikuttaisi niihin jäsenvaltioiden velvoitteisiin, jotka niille seuraavien kansainvälisten asiakirjojen nojalla kuuluvat. Jäsenvaltioiden on toteutettava tätä yhteistä toimintaa kyseisten velvoitteiden mukaisesti ja viitattava asiakirjoissa oleviin määritelmiin ja periaatteisiin toimintaa toteuttaessaan.
- Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi 4 päivänä marraskuuta 1950 tehty Euroopan yleissopimus.
 - Pakolaisten oikeusasemasta 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehty yleissopimus, sellaisena kuin se on muutettuna New Yorkissa 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä pöytäkirjalla.
 - Joukkotuhonnasta 9 päivänä joulukuuta 1948 tehty Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimus.
 - Kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamisesta 7 päivänä maaliskuuta 1966 tehty kansainvälinen yleissopimus.
 - Genevessä 12 päivänä elokuuta 1949 tehdyt yleissopimukset sekä niiden 12 päivänä joulukuuta 1977 tehdyt pöytäkirjat I ja II.
 - Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmat N:o 827(93) ja 955(94).
 - Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan puitteissa tapahtuvasta todistajien suojelemisesta A kohdassa tarkoitettuja käyttäytymismuotoja koskevilla rikosoikeuden piiriin kuuluvissa tapauksissa, jos todistajia on kutsuttu kuultavaksi toiseen jäsenvaltioon, 23 päivänä marraskuuta 1995 annettu neuvoston päätöslauselma⁽¹⁾.

II OSA

Jäsenvaltiot esittävät toimivaltaisille viranomaisille aiheellisia ehdotuksia tämän yhteisen toiminnan toteuttamiseksi, jotta viranomaiset voivat harkita niiden hyväksymistä.

Neuvosto arvioi kesäkuun loppuun 1998 mennessä, ovatko jäsenvaltiot täyttäneet tämän yhteisen toiminnan mukaiset velvollisuutensa, ottaen huomioon sen liitteenä olevat lausumat.

Tämä yhteinen toiminta siihen liitettyine lausumineen, jotka neuvosto on hyväksynyt ja jotka eivät rajoita tämän yhteisen toiminnan soveltamista muiden kuin niiden jäsenvaltioiden osalta, joita lausumat koskevat, julkaistaan virallisessa lehdessä.

Tehty Brysselissä 15 päivänä heinäkuuta 1996.

Neuvoston puolesta

D. SPRING

Puheenjohtaja

⁽¹⁾ EYVL N:o C 327, 7.12.1995, s. 5

LIITE

II OSASSA TARKOITETUT LAUSUMAT

1. Kreikan valtuuskunnan lausuma I osan B kohdan b alakohdan osalta:

”Kreikka tulkitsee I osan B kohdan b alakohtaa perustuslakinsa määräysten pohjalta, joissa kielletään kaikki poliittisin perustein syytetyn henkilön vastaiset toimet.”

2. Ranskan valtuuskunnan lausuma I osan C kohdan viidennen luetelmakohdan osalta:

”Ranska haluaa muistuttaa, että vuoden 1949 Geneven yleissopimukseen liitetty 8 päivänä kesäkuuta 1977 tehty lisäpöytäkirja I ei sido Ranskaa, koska se ei ole ratifioinut eikä allekirjoittanut sitä ja koska kyseisen asiakirjan ei voida katsoa ilmentävän aseellisissa selkkauksissa tavanomaisesti sovellettavaa kansainvälistä oikeutta.”

3. Yhdistyneen kuningaskunnan lausuma I osan osalta:

”Yhdistyneen kuningaskunnan valtuuskunta ilmoittaa, että yhteisen toiminnan soveltamiseksi Yhdistyneessä kuningaskunnassa sekä ottaen huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan rikoslain määräykset ja yleiset periaatteet Yhdistynyt kuningaskunta soveltaa I osan A kohdan a—e alakohtaa ja sen viitteitä, kun kyseinen käytös on uhkaavaa, alentavaa tai loukkaavaa ja sen tarkoituksena on herättää rotuvihaa tai se todennäköisesti herättää sitä.

Tähän kuuluu I B osan ja II osan mukaisesti se, että Yhdistyneen kuningaskunnan asianomaisten viranomaisten sallitaan tässä yhteydessä etsiä ja ottaa haltuunsa Yhdistyneessä kuningaskunnassa kirjoituksia, kuvia tai muuta aineistoa, jotka on tarkoitettu levitettäväksi toisessa jäsenvaltiossa ja jotka todennäköisesti herättävät siellä rotuvihaa.

Jos tämän lausuman soveltamisesta syntyy ongelmia, Yhdistynyt kuningaskunta kuulee asianomaista jäsenvaltiota esiin tulleiden ongelmien ratkaisemiseksi.”

4. Tanskan valtuuskunnan lausuma I osan osalta:

”Tanskan valtuuskunta ilmoittaa, että yhteisen toiminnan soveltamiseksi Tanskassa sekä ottaen huomioon Tanskan rikoslain määräykset ja yleiset periaatteet Tanska soveltaa I osan A kohdan a—e alakohtaa ja sen viitteitä ainoastaan, jos käytös on uhkaavaa, loukkaavaa tai alentavaa.”
